

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا



والبیال

آشنایی با والبیال

تاریخچه والبیال

قوانين و مقررات والبیال

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

شناخت و تاریخچه والبیال



تاریخچه والبیال در جهان

والبیال در سال ۱۸۹۵ میلادی مطابق با سال ۱۲۷۴ شمسی، یعنی ۱۱۱ سال قبل توسط ویلیام . ج . مورگان مدیر A.Y.M.C.A در هولیوک ایالت ماسا چوست آمریکا ابداع شد. در ابتدا این ورزش میتوانست نام گذاری شده بود و دلیل انتخاب این نام برای همگان نامعلوم بود . تحت تاثیر محبوبیت بسکتبال در بین عامه ، مورگان تصمیم گرفت برای دانشجویان خود ، ورزشی را بوجود آورد که بازی از روی تور انجام گیرد و لذت بخش باشد. مورگان با استفاده از تور تنسی روی چمن که به دو طرف دیوار سالن ورزش بسته می شد و با استفاده از تونی توب بسکتبال که بدلیل سبکی وزن به دستها آسیب نمی رساند ، بازی را شروع کرد. با وجود اینکه بطور آهسته و کند از Y.M.C.A آغاز شد ولی طولی نکشید که در کلیه شهرهای ماساچوست و نیوانگلند عمومیت یافت . در اسپرینگ فیلد ، دکتر ت آ هالستید با مشاهده بازی ، میتوانست را به والبیال تغییر نام داد ، زیرا قصد اساسی از بازی کردن ، فرستادن و برگشت دادن (رد و بدل کردن) توب از روی تور است که کلمه والبیال در معنا این نیت را مشخص می سازد. با اینکه والبیال در آغاز ورزش سالنی بود و در محل های سریوشیده بازی آن انجام می شد ، و اساساً "برای فعالیت های سرگرم کننده پیشه وران و تجار اختصاص یافته بود ، ولی کم کم به زمین های روباز کشیده شد و بعنوان یکی از فعالیت های جالب توجه تابستانی در آمد و به شدت تعقیب می شد .

در آغاز برای بازی والبیال قوانین خاصی تدوین نشده بود ، هر فرد و در هر کشوری بمیل خود و به طریق مختلف با توب بازی می کردند. رفته رفته والبیال در مناطق و نواحی مختلف جهان گسترش می یافت. همچنانکه هر ابداع یا اختراعی در آغاز با نوادگی همراه بوده و به مرور زمان تکمیل و رفع نواقص می شود ، والبیال نیز از این قاعده مستثنی نبود و کم کم قوانین برای این بازی وضع شد و روشها و حرکات تکنیکی جایگزین حرکات قبلی گردید .

در سال ۱۹۰۰ پذیرفته شد که امتیاز هر سرت بازی ۲۱ پوان باشد .

در سال ۱۹۱۲ سیستم چرخش به تصویب رسید .

در سال ۱۹۱۷ پذیرفته شد که هر سرت بازی ۱۵ پوان (امتیاز) باشد .

در سال ۱۹۱۸ تعداد بازیکنان هر طرف زمین ۶ نفر پیشنهاد شد که مورد قبول عامه قرار گرفت .

در سال ۱۹۲۱ موافق شد که هر تیم با سه ضرب توب را به طرف دیگر بفرستد .

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

در سال ۱۹۲۳ اندازه زمین بازی ۱۸×۹ متر تعیین شد .

به مرور ، در سال های بعد ، قوانین فراوانی برای این بازی وضع شد و در بسیاری از قوانین قبلی نیز تغییر حاصل گشت که هنوز هم این تغییرات (سال ۲۰۰۰) ادامه دارد و هر چهار سال یکبار در کنگره بین المللی والیبال تغییراتی در قوانین بازی به تصویب می رسد و در کنگره جهانی که در سال ۱۹۹۸ میلادی (سال شمسی ۱۳۷۷) همزمان با برگزاری چهاردهمین دوره مسابقات والیبال جهانی مردان و سیزدهمین دوره زنان در ژاپن برگزار شد با تصویب و تغییر قوانین مانند روش امتیازگیری با بردرالی ، امتیازات ۲۵ برای سنت های اول ، دوم ، سوم و چهارم و امتیازات ۱۵ برای سنت پنجم و همچنین تصویب بازیکن دفاعی لیبرو ، بکار بردن روش جدید مجازات ها و تصویب با پازندن توب در کنگره قبلی که همه این قوانین جدید دگرگونی و هیجان فراوانی در بازی والیبال بوجود آورده است .

اولین کشور خارجی که والیبال را پذیرفت ، کشور کانادا و به سال ۱۹۰۰ بود . اساساً نهضت (Y.M.C.A) سازمان جوانان مسیحی) در معرفی این ورزش به دیگر کشورهای جهان و تعمیم آن سهم فراوانی دارد . بازی والیبال در پایان سال ۱۹۰۰ به هندوستان و در سال ۱۹۰۵ به کوبا ، ۱۹۰۹ به پورتوریکو ، ۱۹۱۰ به فیلیپین ، ۱۹۱۲ به اوروگوئه ، ۱۹۱۳ به چین و ۱۹۱۷ به ژاپن و به تدریج از سال ۱۹۱۴ به بعد بتوسط سربازان قوای آمریکا و مستشاران و اشخاص دیگر ، به کشورهای اروپائی از قبیل فرانسه ، چکسلواکی ، لهستان ، سوری و بلغارستان و سایر کشورهای اروپائی معرفی شد و تعمیم یافت . ولی بسبب بیگانه بودن این ورزش برای اروپائیان ، در ابتدا امر قبول آن به کندي صورت می پذیرفت . فرانسه ، چکسلواکی و لهستان سه کشوری بودند که قبیل از دیگران اقدام به تشکیل فدراسیون ملی والیبال در کشور خود نمودند .

کشور شوروی که در سال ۱۹۲۳ اقدام به تاسیس انجمن ملی والیبال نمود ، برای پیشرفت و دگرگونی آن فعالیت زیادی بعمل آورد . اصولاً شوروی از کشورهایی است که در پیشرفت تکنیک و تاکتیک والیبال و تنظیم قوانین در جهان سهم بسزایی دارد و برای قهرمانی های در مسابقات است که قدرت بزرگ جهانی بحساب می آید . کشورهای فرانسه ، چکسلواکی و لهستان پس از تشکیل فدراسیون ملی ، مصمم شدند که با کمک کشورهای دیگر که فدراسیون بین المللی را تاسیس نمایند و در سال ۱۹۳۶ به هنگام بازیهای المپیک در برلین آلمان ، در این زمینه فعالیت زیادی نمودند ولی با آغاز جنگ بین المللی دوم و طغیان آن در اروپا ، اقدامات آنان متوقف شد .

بطور کلی تغییرات و پیشرفت والیبال را می توان به سه دوره تقسیم نمود . دور اول از سال آغاز تا ۱۹۱۸ ، دوره دوم از سال ۱۹۱۹ تا سال ۱۹۴۶ و دوره سوم از سال ۱۹۴۷ به بعد که تغییرات و پیشرفت اساسی والیبال در دوره سوم صورت پذیرفته است .

پس از جنگ بین المللی دوم ، فعالیت های فراوان برای حرکت جدید به والیبال مجدداً آغاز شد و اولین مسابقه بین المللی در قاره اروپا بین دو کشور فرانسه و چکسلواکی و در شهر پاریس برگزار گردید . پیگری برای تاسیس فدراسیون بین المللی والیبال ادامه یافت . مذاکرات بین سه کشور فرانسه ، چک و لهستان منتج به موافقت در جهت تشکیل گنگره ویژه برای تاسیس اتحادیه بین المللی والیبال گردید . سرانجام در تاریخ آوریل ۱۹۴۷ کنگره با شرکت نمایندگان چهارده کشور از سراسر جهان در پاریس برگزار شد و موافقت شد فدراسیون بین المللی والیبال (F.I.V.B) تاسیس گردد که این فدراسیون در پاریس تشکیل شد و آقای پل لیبود از کشور فرانسه بعنوان اولین رئیس فدراسیون بین المللی والیبال انتخاب شد . بزودی کشورهای زیادی در خواست عضویت خود را برای پیوستن به فدراسیون بین المللی اعلام نمودند که امروز این فدراسیون حدود ۲۱۸ کشور عضو دارد (سال ۲۰۰۴) و بیش از ۲۵۰ میلیون نفر از مردم جهان والیبال بازی می کنند . اولین رئیس انتخابی فدراسیون بین المللی والیبال آقای پل لیبود از کشور فرانسه تا سال ۱۹۸۴ (یعنی ۳۷ سال تمام) ریاست فدراسیون بین المللی را با قدرت بر عهده داشت و توانست با کمک

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

سایر اعضاء ، این فدراسیون را در ردیف فعال ترین فدراسیون ها **و والیبال** را در زمرة بزرگترین ورزشهاي جهاني در آورد .

پس از تاسیس فدراسیون بین المللی ، کمیته های مختلفی در داخل آن بوجود آمد و برنامه مسابقات رسمی بین المللی تنظیم و آغاز شد .

در سال ۱۹۴۹ اولین دوره مسابقات جهانی والیبال برای مردان در پراگ و در سال ۱۹۵۲ دومین دوره مسابقات جهانی مردان و اولین دوره مسابقات جهانی زنان در مسکو برگزار شد .

برنامه مسابقات والیبال بطور منظم هرچهار سال یکبار تاکنون در کشورهای مختلف انجام شده است . در سال ۲۰۰۶ دوره شانزدهم مسابقات والیبال جهانی مردان با شرکت ۲۴ تیم و دوره پانزدهم مسابقات جهانی زنان با شرکت ۲۴ تیم در کشور ژاپن انجام یافت .

تیم ملی والیبال بزرگسالان مردان ایران در این مسابقات شرکت نمود . بسبب اهمیتی که والیبال در بین ورزشها بدست آورد ، در سال ۱۹۶۴ مسابقات والیبال مردان و زنان به برنامه بازیهای المپیک توکیو اضافه شد که تاکنون (سال ۲۰۰۶) در ده دوره از بازیهای المپیک برنامه های آن با اهمیت خاصی انجام شده است . علاوه بر مسابقات قهرمانی جهان و المپیک ، مسابقات والیبال مردان و زنان در سراسر جهان با عنوان ، جام جهانی ، لیگ جهانی ، قهرمانی اروپا ، پان آمریکن ، قهرمانی آسیا ، بازیهای آسیائی ، والیبال ساحلی ، جهانی دانشجویان (یونیورسیاد) ، قهرمانی آفریقا ، ارتشهای جهان ، گراند پری زنان ، راه آهن های جهان ، قهرمانی ناشنوايان ، قهرمانی معلولین ، پارالمپیک ، قهرمانی کشورهای عربی ، چهار تیم برتر ، جایزه بزرگ ، ستاره ها و تورنمنت های بین المللی و دوستانه و غیره در گروههای سنی نوجوانان ، جوانان و بزرگسالان و مینی والیبال بطور منظم انجام می شود .

در تاریخچه والیبال جهان باید ژاپن را با عنوان دگرگون کننده تکنیک ها ، تاکتیک ها و آمادگی جسمانی در والیبال معرفی نمود (دگرگون کننده در سرویس ، ساعد ، انواع پاس ها ، توپ گیری ، و انواع آبشارهای سرعتی با پاس های کوتاه الف و ب و ترکیبی و بویژه بدنسازی) . انجمن های والیبال ژاپن از سال ۱۹۶۱ فعالیت های بین المللی خود را و به همراه تیم های ملی زنان و مردان این کشور در کلیه مسابقات رسمی تحت نظر

فراسیون بین المللی و کنفردراسیون آسیائی انجام داده اند . مریض تیم ملی والیبال ژاپن آقای یاسوتاكاماتسودایرا با تنظیم یک برنامه هشت ساله و منطقی از سال ۱۹۶۵ تا ۱۹۷۲ توانست مدال طلای المپیک مونیخ را به سال ۱۹۷۲ برای کشور خود بدست آورد . ماتسودایرا یکی از بزرگترین مردان والیبال جهان بحساب می آید و سمت های رئیس فدراسیون بین المللی و رئیس کمیته لیگ جهانی والیبال داشته است . ایشان سهم نایب رئیس فدراسیون بین المللی و رئیس کمیته لیگ جهانی والیبال داشته است . ایشان سهم بسزایی در پیشرفت والیبال جهان دارد .

ماتسودایرا اولین دوره کلاس مریبگری بین المللی والیبال را در سال ۱۹۷۱ در دوکاتاگوری ۱ و ۲ در توکیو تشکیل داد که قریب ۶۰ نفر از کشورهای مختلف جهان در این کلاس شرکت داشتند (ازکشورمان آقایان : ابراهیم

نعمتی ، رضا هدایتی و داود دارابیان در میان شرکت کنندگان بودند) .

از دیگر مردان والیبال ژاپن که در این تاریخچه میتوان از وی نامبرد ، آقای تویودا از کشور ژاپن می باشد ، ایشان از لحاظ تئوری امور فنی و ارائه تکنیک ها و تاکتیک های والیبال در جهان سهم مؤثری داشته است ، ضمناً آقای تویودا سمت های در فدراسیون بین المللی و کنفردراسیون والیبال آسیا و ژاپن داشته اند و هنوز هم دارند (سال ۲۰۰۶) . آقای هورست باکه از کشور آلمان شرقی نیز در پیش برد امور فنی والیبال جهان و آموزش ، نقش بسزایی داشته است و آغاز مینی والیبال برای کودکان از سن ۹ تا ۱۲ سال از ابتکارات این شخص است . تیم های صاحب نام زنان و مردان دنیا که از اولین مسابقات جهانی و المپیک و جام جهانی تا کنون توانسته اند مقام های اول تا ششم را در جهان بدست آورند عبارتند از : کشورهای شوروی ، ایتالیا ، ژاپن ، چکسلواکی

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

، آمریکا ، لهستان ، بلغارستان ، رومانی ، مجارستان ، آلمان شرقی ، کوبا ، برزیل ، آرژانتین ، کره جنوبی ، چین ، پرو ، فرانسه ، کره شمالی ، هلند ، سوئد و کانادا .

امروزه فدراسیون‌های والیبال با سازمان مرکب از یک رئیس ، دو نایب رئیس ، پنج نائب رئیس از کنفرانسیون‌های والیبال قاره‌های جهان ، یک مدیر فنی ، یک خزانه دار ، سیزده عضو و کمیته‌های مسابقات ، مریبان ، داوری ، قوانین ، پزشکی ، گسترش و فعالیت‌ها ، شناسائی بازیکان ، اطلاعات ، حقوقی ، تشریفات ، والیبال ساحلی ، لیگ جهان و همچنین حدود ۲۱۸ کشور عضو و پنج کنفرانسیون والیبال قاره‌ها با سازمانی منظم و تعدادی مدرسین بین‌المللی در امور آموزش داوری و مریبگری ، برنامه‌های والیبال را در سراسر جهان هدایت کرده و به پیش می‌برد .

در تاریخچه والیبال جهان از آقای دکتر روبن آکوستا که از سال ۱۹۸۴ در کنگره والیبال لوس آنجلس آمریکا به ریاست فدراسیون بین‌المللی انتخاب شده است به بزرگی باید یاد کرد. ایشان مدیری لایق و شایسته و دارای ابتكارات برجسته‌ای در زمینه پیشرفت والیبال می‌باشند. و به جرات میتوان گفت که امروزه به همت ایشان والیبال بعنوان یکی از سه ورزش بزرگ جهانی معرفی شده است .

مقر فدراسیون بین‌المللی والیبال در شهر لوزان سوئیس قرار دارد و در اداره امور جاری فدراسیون بین‌المللی و سیستم اداری و ارتباطی با جهان ورزش با والیبال ، خانم مالوآکوستا همسر رئیس فدراسیون بین‌المللی ، سهم ارزنده‌ای داشته و دارد .

از رویداد‌های مهم والیبال بغیر از المپیک ، می‌توان قهرمانی جهان و جام جهانی لیگ سراسری مردان جهان را نام برد. اولین دوره لیگ جهان در سال ۱۹۹۰ با شرکت هشت تیم و جایزه‌ای معادل یک میلیون دلار آغاز شد و به ترتیب دومین دوره به سال ۱۹۹۱ و باشمرکت ۱۰ تیم و دومیلیون دلار جایزه و سومین دوره در سال ۱۹۹۲ با شرکت دوازده تیم و سه میلیون دلار جایزه و بالاخره دهمین دوره آن در سال ۱۹۹۹ و جایزه‌ای معادل هفت میلیون دلار و باشمرکت ۱۲ تیم برگزار شده است. جایزه دوره یازدهم در سال ۲۰۰۰ ، یازده میلیون دلار است. که در سال ۲۰۰۶ به پانزده میلیون دلار ارتقاء یافته است.

تیم ملی والیبال ایتالیا در ۵ دوره شرکت در مسابقات لیگ جهان جمعاً در هفت دوره و طی سال‌های ۹۰ ، ۹۱ ، ۹۲ ، ۹۴ ، ۹۵ و ۱۹۹۷ و ۱۹۹۹ مقام قهرمانی و در سال ۱۹۹۶ به مقام دوم و سال ۱۹۹۳ مقام سوم و سال ۱۹۹۸ مقام نایب قهرمانی و از بهترین تیم‌های لیگ بشمار رفته است. اما در دوره ی چهارم برزیل و در دوره ی هفتم هلند و در دوره ی نهم کوبا مقام قهرمانی لیگ جهان را بدست آوردند .

از دیگر نکات مهم و موفقیت آمیز والیبال در سال‌های اخیر پیشرفت‌های سریع والیبال ساحلی است که به سبب اهمیت آن و با درایت و مدیریت دکتر آکوستا ، کمیته بین‌المللی المپیک تصویب نمود که مسابقات والیبال ساحلی به برنامه‌های المپیک اضافه شود که مسابقات آن در المپیک ۱۹۹۶ آتلانتا برگزار گردید و هنوز هم در المپیک‌ها ادامه دارد.

خلاصه:

1. در سال ۱۸۹۵ میلادی والیبال توسط آفای ویلیام مورگان ابداع گردید.

2. در سال ۱۹۰۰ میلادی امتیازات هرست باری ۲۱ تعیین گردید.

3. در سال ۱۹۱۲ میلادی سیستم چرخشی تصویب گردید.

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

4. درسال ۱۹۱۷ میلادی هرست بازی ۱۵ امتیاز تصویب گردید.
5. درسال ۱۹۱۸ میلادی تعداد بازیکنان هر تیم ۶ نفر تعیین گردید.
6. درسال ۱۲۲۳ اندازه زمین بازی 18×9 متر تعیین گردید.
7. از سال ۱۹۹۸ میلادی تاکنون امتیازات برای چهارست اول ۲۵ وست پنجم ۱۵ تعیین و بازیکن لیبرواضافه گردید.
8. فدراسیون بین المللی والیبال ۲۲۷ (FIVB) کشور عضو دارد.
9. درسال ۱۹۴۷ میلادی (FIVB) در پاریس تاسیس گردید.
10. مدت ۳۷ سال آقای پل لیبودفرانسوی رئیس FIVB بود.
11. مدت ۲۴ سال آقای دکترا گوستا مکزیکی رئیس FIVB بود.
12. از سال ۲۰۰۸ تاکنون آقای وی ژی هونگ چینی تاکنون رئیس FIVB می باشد.

تاریخچه والیبال در ایران

ورزش والیبال حدود سال ۱۲۹۹ شمسی یعنی ۸۶ سال قبل، (در سال ۱۳۸۵) توسط جناب آقای میرمهدي وزنده استاد بزرگ ورزش، به ايران آورده شد و از دارالعلومين ورزش آغاز به تعلیم گردید. بازي والیبال در ايران در ابتدای امر داراي قواعد خاصی نبود و به شکل هاي مختلف آن را بازي مى كردند. فومن و تاكتيك هاي والیبال نيز مانند قوانين آن پايه واساس اصولي نداشت و هر بازیکن به ابتکار شخصي و اختصاصي خود که اکثراً با مشت زدن يا سمبه زدن همراه بود با توب بازي مى کرد. لیکن در سال ۱۳۰۲ شمسی با استفاده از ترجمه مجلات خارجی قوانینی که در آن زمان در کشورهای دیگر اجراء می شد، در ايران نيز تاحدودی از آن پیروی گردید.

طول و عرض زمین در آن موقع 20×10 متر بود و در هر طرف زمین ۹ تا ۱۱ نفر با استفاده از سر و دست، با توب بازي مى کردند. گردن، چرخش يا چرخش بازیکنان به طور جدي وجود نداشت و هر کس در هر محلی که بیشتر تخصص داشت به طور ثابت در آن محل بازي مى کرد از سال ۱۳۰۴ توجه بيشتری از جانب علاقمندان نسبت به اين ورزش معطوف گردید و ظرف مدت کمي طرفداران بسياري جذب اين ورزش شدند، به طوري که تمرينات والیبال در سه محل، به طور جدي و مستمر شروع و دنبال شد.

اين سه محل عبارت بودند از:

۱. دارالعلومين ورزش ۲. کلوب شايسته يا اجتماعيون ۳. کلوب ورزشي كالج البرز.
- محل سوم دراي امكانيات و زمينهاي زيادتري بود و در نتيجه جوانان بيشتری به تمرينات اشتغال داشتند. پس از چند ماه تمرين، اولين مسابقه والیبال در سال ۱۳۰۴ بین دو تیم دارالعلومين ورزش و کلوب شايسته انجام گردید که با هيچان فراوان توأم بود. چون مسابقه برای مردم تازگی داشت لذا حضور آنان باعث شد که رقابت بيشتری بین دو تیم مسابقه دهنده بوجود آمده و بر هيچان آن افزوده شود. اين مسابقه مقدمه اي برای توسعه روز افزاون اين ورزش گردید.
- برای تمرينات و آماده نمودن افراد کلوب شايسته يا اجتماعيون، مرحوم آقای شمس الدین شايسته که

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

سالیان دراز خدمات ارزنده ای در ورزش کشور انجام داده اند ، تلاش بسیار می نمود و خود نیز یکی از بازیکنان ورزیده آن دوره محسوب می شد.

از بازیکنان خوب دوران قدیم میتوان آقایان : حسن گوشه _ بدیع الله مجذوب _ ناصرخان رفیعا _ دکتر علی کنی _ دکتر علی یوسفی _ علی اکبر همایونی _ حاجی مقدم _ نصرالله مقدم _ صادق ریاحی و چارلی اسماعیل زاده _ اوشار _ نقابت و پالیزی را نام برد. بازی والیبال به تدریج بمدارس راه یافت و در اندک زمانی توسط مربیان فارغ التحصیل دارالمعلمین ورزش در مدارس و همچنین در شهرستانهای کشور رواج و عمومیت یافت. شهرستان اصفهان اولین شهری بود که بعد از تهران در امر توسعه ائم ورزش فعالیت داشت. اولین مسابقه شهرستان های ایران بین دو تیم والیبال کالج اصفهان و کالج البرز تهران ، برگزارشد. تیمه توب والیبال یکی از مشکلات آن زمان بود و برای بازی والیبال اکثرآ از توب فوتیال استفاده می شد. سرانجام اولین توب والیبال توسط شخصی به نام قمشه ای ساخته شد.

در سال ۱۳۱۴ یکدوره مسابقه باشگاهی در تهران برگزار گردید که تیم والیبال باشگاه دریند برنده جام قهرمانی گردید. در همین سال نیز چند مسابقه دوستانه و تشویقی بین تیمهای بانوان تهران انجام شد.

در سال ۱۳۱۸ اولین دوره مسابقات والیبال قهرمانی ایران همراه با مسابقات سایر رشته های ورزشی برگزار شد. در ابتدای تاسیس فدراسیون های ورزشی (سال ۱۳۲۴) ، والیبال ویسکتیبال دارای فدراسیون مشترک و تا سال ۱۳۳۶ به همین نحو ادامه داشت و همه ساله مسابقاتی تحت عنوان قهرمانی باشگاهها ، دستجات آزاد ، انتخابی ، قهرمانی مدارس و دانشکده های هر شهرستان و نهایتاً قهرمانی کشور انجام می گرفت.

اشغال ایران توسط نیروهای متفقین در جنگ جهانی دوم ، ارتباط ورزشی کشور ما به ویژه تیم های والیبال را با سربازان این نیروها بهمراه داشت و راهی برای آشنا شدن با والیبال خارج از کشور بود. در آن زمان یک مسابقه دوستانه بین یک تیم از کشورمان با ارتش روسیه در بندر انزلی انجام شد که بنفع ایران خاتمه یافت (بازیکنان این تیم عبارت بودند از : شاملو _ هاکوییان _ چارلی _ احمدی نیا _ شادمان _ بزرگمهر _ خاتم). مسافرت ورزشکاران این رشته چه به صورت شخصی و یا ورزشی به خارج از کشور و مشاهده مسابقات والیبال خارجی تاثیر فراوانی برای والیبال ایران در بر داشت و این تغییرات از سال ۱۳۲۱ به بعد کاملاً محسوس بود و پاس های قوسی بلند به ابتکار آقای محمد حسن اشتري ، و آبشار زدن با روش جفت در والیبال ثمره این مسافرت ها بود که در آن زمان آبشار زدن با روش لنگ رواج داشت (یعنی پرش به بالا به وسیله یک پا انجام می شد) و کسانی که با روش جفت آبشار می زندند مورد پستد جامعه مربیان آنروز ایران قرار نمی گرفتند و مخالف آبشار زدن با روش جفت بودند.

ترجمه کتاب قوانین والیبال در سال ۱۳۲۲ توسط دکتر سید ضیاءالدین شادمان رئیس فدراسیون والیبال و بسکتیبال وقت و تهیه و تنظیم آن به توسط آقای کاظم رهبری رئیس تربیت بدنی آموزشگاه های پایتخت که از داوران ممتاز والیبال و چند رشته ورزشی در کشورمان بودند اقدامات ارزنده ای بود که شکل منظمی را در برگزاری مسابقات والیبال آن زمان فراهم نمود.

همچنین تمرینات منظمی در تهران و شهرستانها آغاز شد و برگزاری مسابقات شکل مناسب تری پیدا کرد. تمرینات و مسابقات ادامه داشت.

در پایان سال ۱۳۳۶ ، والیبال دارای فدراسیون مستقل شد و آقای امیرعباس امین بسمت اولین رئیس فدراسیون والیبال منصب گردید. علاقمندی و دلسوزی آقای امین موجب شد که فعالیت اساسی والیبال و رقابت بین تیم ها از این زمان در کشور آغاز شود. آغاز والیبال نوین را می توان از بدو ریاست امیرعباس امین و دبیر فدراسیون والیبال آقای حسین جبارزادگان که از مربیان لایق و با قدرت والیبال و بسکتیبال بود بحساب آورد. مسابقات و برنامه های تمرینی تیمها به صورت وسیع تر و با کیفیت بیشتری تعقیب می شد.

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

در سال ۱۳۳۷ برای اولین بار تیم ملی والیبال مردان پاکستان به تهران دعوت شد و چند مسابقه دوستانه با تیمهای ملی و باشگاهی و ارتش انجام گرفت که پاکستان در چهار مسابقه بیاپی با تیم ملی و تیمهای دیگران سه بر صفر پیروز شد ولی در پنجمین مسابقه با تیم ارتش که در هوای آزاد و با توب لاستیکی انجام شد سه بر دو شکست خورد. تیم ملی والیبال مردان کشورمان برای اولین بار در این سال تشکیل شد. شکست در این مسابقات، والیبال ما را از خواب بیدار کرد و با بهره گیری از این تجربه، تمرینات تیم‌ها، با شکل منظم تری ادامه یافت.

چند ماه بعد تیم ملی مردان ایران به مسابقات والیبال بازیهای آسیائی ۱۹۵۸ توکیو اعزام شد. اعضاء تیم را هشت بازیکن به ترتیب کمال پورهاشمی، عبدالمنعم کمال، محمد اسماعیل اشترا، محمد شریف زاده، عباس تهرانی، محمود عدل، حسینعلی امیری و سیاوش فرخی و مربی تیم آقای فریدون شریف زاده که از استادان بزرگ والیبال، بسکتبال و فوتبال بودند و قبل اعضاً در تیم‌های گالاتا سراپیکه را داشتند و یک سریرست آقای امیر عباس امین تشکیل می‌دادند و داور همراه تیم، آقای ابراهیم نعمتی و بلژیکی نهم تیم آقای شعبان محمدی از لیست ۱۲۵ نفری اعزامی به بازیهای آسیائی توکیو بدون علت حذف شدند. این تیم که برای اولین بار در چنین رویداد مهمی شرکت کرده بود، توانست در میان کلیه تیمهای شرکت کننده با افتخار و سریلنگ مقام دوم مسابقات را کسب نموده و مدال نقره اولین دوره مسابقات والیبال بازیهای آسیائی را به ارمغان آورد. پس از این مسابقات، فعالیت بین‌المللی بیشتری در ورزش والیبال ایران آغاز شد. اعزام مربیان و داوران به کلاس‌های بین‌المللی، دعوت از تیم‌های زنان و مردان خارجی به کشور و اعزام تیمهای ملی زنان و مردان به تورنمنت‌ها و مسابقات رسمی بین‌المللی مانند بازیهای آسیائی، مسابقات قهرمانی آسیا، قهرمانی جهان، دانشجویان جهان، ارتشهای جهان، ناشنوايان جهان، معلومین جهان و راه آهن‌های جهان و جام‌های جمهوریت ترکیه و غیره، از اهم این فعالیت‌ها می‌باشد، که در این تاریخچه از مربیان و داوران بین‌المللی ایران بازیکنان تیمهای ملی نام برده خواهد شد. مسابقات مهم بین‌المللی که تیمهای ملی و دیگر تیمهای نهادها و ارگانها کشور ما در هر رده سنی چه در داخل و چه در خارج کشور انجام داده اند بهمراه اسامی کلیه بازیکنان تیم ملی در رده‌های سنی مختلف که از سال ۱۳۳۷ تاکنون (سال ۱۳۷۹) با تیمهای مختلف بازی کرده اند در این تاریخچه به ترتیب با نام معرفی می‌شوند. در رویداد‌های داخلی، برگزاری مسابقات والیبال لیگ سراسری ایران با عنوان جام پاسارگارد که در سال‌های ۱۳۵۳، ۱۳۵۴ و ۱۳۵۵ انجام شد و مسابقات بین‌المللی دهه فجر و لیگ‌های برتر و دسته اول باشگاهها که از سال ۱۳۷۲ تاکنون سال ۱۳۸۵ انجام می‌شوداز اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و در رواج و گسترش و پیشرفت والیبال در کشور تاثیر فراوان بر جای گذارده است.

والیبال بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران

در سال‌های اول پیروزی انقلاب اسلامی ایران، بعلت تعویض‌های پی در پی رئیس فدراسیون و تغییرات وسیع در کادر هیئت رئیسه، برنامه‌های والیبال شکل پایداری نداشت و مسابقات بین‌المللی چه در داخل و چه در خارج از کشور متوقف گردید و فقط کوشش می‌شد در زمینه ورزش عمومی گسترش وسیع تری بوجود آید و مسابقات قهرمانی کشور نیز همه ساله انجام گردد. اعزام داوران به کلاس‌های داوری بین‌المللی تقریباً شکل منظمی داشت، اما اعزام مربیان به کلاس‌های بین‌المللی قطع گردید. کم کم برنامه‌ها و مسابقات والیبال در سراسر کشور شکل بهتری بدست آورد. از لحاظ کیفیت تعداد تیمهای بیشتری در مسابقات شرکت نمودند، ولی تیمهای بین‌المللی به ویژه تیم‌های قدرتمند به همان ترتیب متوقف باقی مانده بود. با فعالیتی که طی چند سال اخیر از سال ۱۳۶۸ تا کنون ۱۳۸۵ آغاز شده است و با استعدادی که جوانان کشور در این رشته از خود نشان داده اند، به ویژه در مسابقات قهرمانی

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

نوجوانان جهان که در دویی برزگزار شد ، و تیم ملی نوجوانان کشورمان با سریلندری کامل مقام چهارم این مسابقات را بدست آورد. و همچنین مقام چهارم قهرمانی جوانان آسیائی در تهران و کسب مقام اول در مسابقات انتخابی جوانان جهان در تایبلند که انعکاس جهانی فراوانی داشت و از همه مهمتر طی سه سال گذشته (سالهای ۷۶-۷۷-۷۸) موفقیت های چشمگیری نصیب تیم های ملی ما شد بویژه کسب مقام قهرمانی تیم ملی والیبال جوانان در مسابقات والیبال قهرمانی جوانان آسیا که در سال ۱۳۷۷ در تهران برگزار شد علاقمندان این رشته را چند برابر نمود.

طرح و آغاز برنامه مسابقات والیبال بین المللی دهه فجر انقلاب اسلامی از سال ۱۳۶۵ تا سال ۱۳۷۹ از دیگر رویدادهای ارزنده والیبال بعد از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی است که دگرگونی فراوانی در والیبال کشورمان بوجود آورده است.

امید می رود که آینده بهتر و روشی تری در انتظار والیبال کشورمان باشد که باید به حساب برنامه ریزی صحیح و دقیق فدراسیون والیبال گذارده شود ، به ویژه حضور مستمر و ارائه خط مشی های صحیح و کمک های بسیار ارزنده آقای حاجی محمد رضا یزدانی خرم رئیس فدراسیون والیبال جمهوری اسلامی ایران که در همه زمینه ها در کسب موفقیت های گل شده سهم اصلی و گرانبهائی داشته است. آقای یزدانی خرم از اواخر سال ۱۳۶۸ به ریاست فدراسیون والیبال منصوب شده اند. که تا این فعالیت تا نیمه سال ۱۳۸۵ ادامه داشت.

در رویداد های داخلی ، برگزاری مسابقات لیگ های سراسری برتر (سوپر لیگ) ، لیگ دسته اول ، دسته دوم ، دسته سوم بزرگسالان و جوانان بشکل نوین و با همکاری مدیران کل تربیت بدنی و روسای هیئت های والیبال استانها که خدمات آنها قابل تقدیر است و با همیاری صمیمانه مدیران و روسای باشگاههای شرکت کننده در لیگ ها و سایر مسابقات قهرمانی کشور از اهمیت خاصی برخوردار بوده و اثرات جالب توجهی را بهمراه داشته که در سال ۱۳۷۸ این اثرات کاملاً محسوس و نتیجه بخش بوده است (کسب مقام قهرمانی توسط تیم ملی جوانان کشورمان در چندین نوبت و شرکت تیم های ملی جوانان و بزرگسالان کشورمان در قهرمانی های جهان). امید است برگزاری اینگونه مسابقات موجب درخشش بیشتر والیبال کشورمان در آینده در جهان گردد.

تشکیل کلاس های داوری و مریگری بین المللی در طول ۱۰ سال و سالهای قبل از آن ثمرات نیکوئی برای والیبال ایران در برداشته است.

روسای فدراسیون والیبال از اواخر سال ۱۳۳۶ تاکنون (سال ۱۳۸۵)

آقایان :

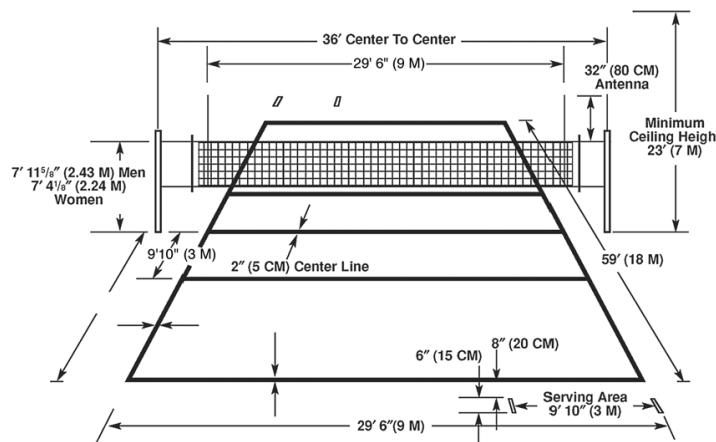
۱. امیر عباس امین از سال ۱۳۳۶ الی ۱۳۴۲
۲. کاظم رهبری از اواخر سال ۱۳۴۲ الی ۱۳۴۶
۳. علی اکبر میر فخرائی حدود ۸ ماه سال ۱۳۴۷
۴. کمال خانلی از نیمه دوم سال ۱۳۴۷ الی ۱۳۴۸
۵. فریدون فرج نیا از ۱۳۴۹ تا ۱۳۵۱
۶. تیمسار سرلشگر مهدی خزاعی ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۳
۷. فرهاد مسعودی از ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۶
۸. سرکار سرهنگ منوچهر شاپوری از اواخر سال ۱۳۵۶ الی ۱۳۵۷
۹. محمود عدل سال ۱۳۵۸
۱۰. غلامرضا جباری از اواخر سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۰
۱۱. جابر خلف زاده از ۱۳۶۰ تا اول سال ۱۳۶۱

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

۱۲. حسین علیرضائی تهرانی از نیمه اول سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۶۳
۱۳. غلامرضا جباری از نیمه دوم سال ۱۳۶۳ تا ۱۳۶۵
۱۴. پرویز خاکی از حدود پایان سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۶۸
۱۵. محمدرضا یزدانی خرم از اواخر سال ۱۳۶۸ تا مرداد سال ۱۳۷۵ که طولانی ترین زمان ریاست در فدراسیون بوده است.
۱۶. محمدرضا داورزنی از نیمه دوم مرداد سال ۱۳۷۵ تاکنون

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

قوانين و مقررات بازی والیبال



زمین بازی

ابعاد زمین والیبال طول زمین ۱۸ و عرض آن ۹ متر می‌باشد و فارغ از هر گونه برجستگی یا فرورفنگی است. زمین توسط خطوطی به عرض ۵ سانتیمتر علامت گذاری می‌شود. این اندازه‌گیری از گوشه زمین است. خطی به عرض ۵ سانتیمتر میان خطوط کناری در زیر طور کشیده شده است و زمین را به دو قسمت مساوی تقسیم می‌کند و به اسم خط مرکزی شناخته می‌شود. پایان شناخته می‌شود. منطقه حمله به خط مرکزی محدود است.

در هر قسمت زمین، منطقه سرویس توسط دو خطوط به طول ۱۵ و عرض ۵ سانتیمتر مشخص شده و در بیست سانتیمتری خط پایان و عمود بر آن قرار گرفته است. یکی از این خطوط در امتداد خط کناری و دیگری در ۳ متری سمت چپ خط کناری راست قرار گرفته است. حداقل درجه حرارت زمین سریوشیده ۱۰ درجه است.

تور

تور والیبال‌طول تور ۵/۹ و عرض آن ۱ متر است. و از سوراخ‌های مربع شکلی به ضلع ۱۰ سانتیمتر تشکیل شده است. پارچه‌ای از جنس کتانی به ضخامت ۵ سانتیمتر به لبه بالایی تور دوخته شده است. ارتفاع تور از مرکز زمین ۴۳/۲ متر است. تعیین ارتفاع تور برای خردسالان و نوجوانان به عهده مجمع ملی گذاشته می‌شود. هر دو انتهای تور از زمین به یک فاصله هستند و نباید حتی ۲ سانتیمتر بالاتر از اندازه مقرر باشند.

پارچه‌ای از جنس کتانی که عرض آن ۵ سانتیمتر بوده و سفید رنگ می‌باشد، در کناره‌های تور و عمود بر لبه‌های آن کشیده می‌شود.

توب

توب والیبال‌توب به شکل کروی و از جنس چرم است و شامل توبی لاستیکی یا ماده‌ای از این قبیل می‌شود. قسمت رویی آن یک رنگ است و قسمت توبی نیز باید روشن تر باشد.

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

محیط: ۶۵ الی ۶۷ سانتیمتر

وزن: ۲۵۰ الی ۲۸۰ گرم

تیم‌ها

هر تیم شامل ۶ بازیکن می‌شود.

سه بازیکن در خط جلو و سه بازیکن در خط عقب قرار می‌گیرند.

زمانی که توب سرو می‌شود، سه بازیکن خط جلو باید در جلوی بازیکنان خط عقب قرار گیرند.
بازیکن از قطاع دایره سمت راست خط عقب با یک دست سرو می‌زند.

زمانی که توب در زمین وارد می‌شود، بازیکنان می‌توانند برای پرتاب توب به هر نقطه‌ای حرکت کنند، حتی اجازه دارند که برای جلوگیری از تماس توب با زمین، به خارج از زمین بروند.

دو تیم ۶ نفری با یکدیگر رویرو می‌شوند. داور در بالای تور قرار گرفته و ناظر بر اجرای مسابقه بوده و سوتی در دست دارد. سردار اول نیز مقابل او قرار می‌گیرد. در اینجا تیمی که سرویس را دریافت می‌کند، منتظر توب می‌شود. بازیکنان در وضعیت آماده باش بوده و دست‌ها، انگشتان، بازوها و پاها در حالات مطلوب قرار می‌گیرند. بازیکنان در مرکز زمین می‌ایستند و در این محل بیشتر حمله‌ها شکل می‌گیرد، به طوری که یکی از آنها در نزدیک تور ایستاده و بقیه بازیکنان فرم W را تشکیل می‌دهند.

داورها و مسئولین

هر مسابقه والیبال دو داور اصلی دارد یکی داور اول که در بالای تور می‌باشد و دیگری داور دوم می‌باشد که رویرو داور اول می‌ایستد و در موقعی خاص اجازه صوت زدن نیز دارد. چهار داور خط دور تا دور زمین والیبال می‌ایستند و با پرچم داور اول را در امر قضاوت یاری می‌دهند. دو داور هم پشت میز منشی هستند یکی داور منشی و دیگری هم کمک منشی که کار ثبت امتیازات، تعویض‌ها و اخطارها را بر عهده دارند. سردار هم به عنوان ناظر می‌باشد در تمام دیدارها حضور داشته باشد.

حرکت توب در هوا

دفاع سه نفره روی تورپاس بالای سر، یکی از مشخص‌ترین عملیات والیبال است.

هرگز نباید به توب مشت زد، بلکه باید آن را با دو دست پاس داد. پاس دادن از عقب نیز نشان‌دهنده همین عمل است.

پاس دادن، ست زدن و فرستادن توب‌های بلند از بالای تور صورت می‌گیرد.

حرکت توب در هوا در پرتاب آرام توب از بالای تور اجرا می‌شود.

اگر قبل از تماس با توب دست‌ها دور شوند، توب به وسط پیشانی برخورد خواهد کرد.

همیشه باید به توب نگاه کرد. ابتدا پاها را حرکت داده، آنها را خم کرده و بدنه را در زیر توب قرار داد. به منظور حفظ تعادل و توازن یکی از پاها را به آرامی در جلوی پای دیگر قرار داده، زانوها را خم کرده و سپس باید تمام بدنه را راست کرد. به عنوان یک قانون کلی شیوه‌ها را در حالت اشاره به طرف عقب و بینی نگهدازد. بازوها را راحت قرار داده و تا آن جایی که امکان دارد حرکات را بسیار ساده انجام داد. شست و دو انگشت اول به این عمل قدرت بخشیده و بقیه انگشتان به آن جهت می‌دهند.

بهترین و معمول‌ترین مرحله والیبال (حرکت توب در هوا) می‌باشد. برخی معتقدند که برای شروع تمرینات می‌توان از بادکنک استفاده کرد. تمرین پرتاب توب پس از پرش برای گرفتن آن بسیار موثر است و مفید. البته همیشه پس از رسیدن توب به نقطه اوج این عمل را انجام ندهید

پایگاه تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

سرویس

بازیکن در حال زدن سرویس سرویس عملی است که به منظور وارد کردن توپ در بازی به کار می‌رود.
در هنگام سرویس زدن باید به نکات زیر توجه کرد:

- هنگام ضربه زدن به توپ (سرویس) حتماً بلید توپ را به اندازه کافی و به دور از هر دودست پرتاب کرد و با یک دست به توپ ضربه زده شود.
- هنگام سرویس زدن نباید پاهای را روی خط و یا درون زمین خودی قرار داد و باید از خط فاصله داشته باشد.
- توپ حتماً باید از تور عبور کرده و درون زمین حریف پرتاب شود (قبل اگر هنگام سرویس زدن توپ به تور برخورد می‌کرد خطرا محسوب می‌شد ولی در حال حاضر خطایی محسوب نمی‌شود).

منبع: [ویکی پدیا فارسی](#)